

Bemærkninger til lovforslaget

Loven om forbrugerklagenævnet trådte i kraft den 1. juni 1975. Der har siden lovens ikrafttræden vist sig et behov for at få præciseret og justeret enkelte af reglerne for behandling af forbrugersager, herunder af samspillet mellem domstols- og klagenævnbehandlingen. Lovforslaget tjener dette formål.

Forslaget skal ses i sammenhæng med det samtidig hermed af justitsministeren fremsatte forslag til ændring af retsplejeloven (behandling af sager af mindre værdi).

Formålet med loven om forbrugerklagenævnet er som bekendt, at forbrugerne ved at indbringe klager vedrørende arbejds- og tjenesteydelser for forbrugerklagenævnet og de af forbrugerklagenævnet godkendte private klage- eller ankenævn kan få en nem og billig afgørelse på deres klager.

Det ovennævnte forslag til ændring af retsplejeloven tilsigter at give grundlag for en lettere og billigere adgang for befolkningen til at få dagliglivets retskonflikter afgjort ved domstolene.

I forbindelse med sidstnævnte lovforslag har det været overvejet, om de foreslåede regler om behandlingen af sager af mindre værdi også bør omfatte de sager, der har karakter af forbrugersager, og som af forbrugeren vil kunne indbringes for forbrugerklagenævnet eller et af de godkendte private klage- eller ankenævn, eller om det skulle gøres til en forudsætning for anvendelse af de særlige regler for behandling af sager af mindre værdi, at sager, hvor forbrugeren står som sagsøger, først var afgjort af forbrugerklagenævnet eller et af de godkendte private klage- eller ankenævn.

Baggrunden for at etablere en sådan ordning skulle være, at klagenævnbehandlingen efter de hidtidige erfaringer har vist sig på tilfredsstillende måde at kunne opfylde befolkningens behov for en enkel og billig behandling af forbrugersager. Det har endvidere været anført, at de offentlige ressourcer, som medgår hertil, må antages at være mindre end de udgifter, som statskassen må afholde, hvis de foreslåede nye sagsbehandlingsregler

ved domstolene udstrækkes til også at gælde i forbrugersager.

Det er dog heroverfor anført, at det er ønskeligt, at forbrugeren, foruden muligheden for at klage til forbrugerklagenævnet eller et godkendt klage- eller ankenævn, også har muligheden for på en særlig enkelt og billig måde at kunne opnå en afgørelse af en eventuel tvist ved domstolene. Det er endvidere anført, at forbrugere i visse situationer kan have stærke og anerkendelsesværdige motiver til straks at gå til domstolene for at få en afgørelse, specielt fordi en domstolsafgørelse, i modsætning til en afgørelse fra forbrugerklagenævnet, er eksigibel.

Det må imidlertid fortsat forventes, at der kun vil blive tale om et fåtal af forbrugere, der vil benytte domstolsvejen, såfremt de kan få sagen afgjort ved forbrugerklagenævnet m. v., og der vil derfor næppe være væsentlige ressourcemæssige virkninger forbundet med at lade de foreslåede nye regler i retsplejeloven finde anvendelse også i forbrugersager. Regeringen har herefter fundet, at der ikke er tilstrækkelig anledning til at gøre anvendelsen af retsplejelovens regler betinget af forudgående klagenævnbehandling. Man har i denne forbindelse også lagt vægt på, at forslaget om småsagsprocesser indeholder en række fordele for den forbruger, som efter at have fået helt eller delvis medhold ved klagenævnet må indbringe sagen for domstolene efter småsagsprocesreglerne, fordi nævnets afgørelse ikke efterleves. I sådanne situationer vil inbringelse af sagen for domstolene ikke medføre yderligere udgifter for forbrugeren, jfr. herom § 406 og § 407, stk. 3, i forslag til ændring af retsplejeloven.

I forbindelse med udarbejdelse af dette forslag har forbrugerkommissionens tanker om at gøre forbrugerklagenævnets afgørelser delvis eksigible påny været overvejet. Dette er yderligere aktualiseret af det forhold, at langt den overvejende del af de klagenævnsafgørelser, der i dag indbringes for domstolene, kan betegnes som rene »inkassosager«